

3. Навчальний план за освітньо-професійною програмою. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/such_mystetstva/k_muz_myst/NP/Navch_plan_Instrum_vyk_denna_2024_b.pdf

4. Освітньо-професійна програма «Інструментальне виконавство». URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/such_mystetstva/k_muz_myst/OPP_025_bak_Instr_vyk_modern.pdf.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-70>

ВПЛИВ ТРЕНІНГОВИХ ЗАНЯТЬ НА ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Семенюк А. Ю.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри філософії та гуманітарних дисциплін

Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової

м. Одеса, Україна

Вирішення проблеми становлення мистецької культури майбутніх фахівців залежить від розв'язання розбіжності між теоретичною підготовкою та практичною діяльністю в професійній сфері. Мистецька культура майбутніх фахівців може ефективно формуватися за умови врахування її цілісності, змістовності, взаємозв'язку її компонентів. На нашу думку, оптимальним підходом для вирішення проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців може виступити компетентнісний підхід.

Завдяки компетентнісному підходу, який спрямовує освітній процес на розкриття потенційних можливостей майбутніх фахівців, становлення сукупності здібностей, властивостей, що сприяють успішній професійній діяльності, процес формування мистецької культури майбутніх фахівців буде вирізнятись системним, міждисциплінарним, діяльним характером, уміщувати та поєднувати роботу над розвитком кожного з виокремлених компонентів мистецької культури (гностично-мотиваційного, емоційно-ціннісного, творчо-діяльнісного).

Процес формування мистецької культури майбутніх фахівців – це складний процес взаємодії викладача та студентів, який передбачає не лише оволодіння теоретичними знаннями щодо сутності та специфіки мистецької культури, але й становлення важливих умінь, навичок, досвіду застосування елементів мистецької культури у практичній діяльності.

З опорою на власний досвід можна стверджувати, що для якісної реалізації процесу формування мистецької культури майбутніх фахівців

доцільно застосувати тренінг, як форму навчання, що дозволяє створити сприятливе середовище для набуття досвіду, прийняття самостійних рішень майбутніми фахівцями під час реалізації творчих проєктів. Однею з важливих переваг тренінгу є те, що під час занять студент активно взаємодіє з іншими, засвоює та відпрацьовує нові, не використані раніше уміння, навички, не відчуючи дискомфорту. Відтак, саме тренінг слід розглядати як цілеспрямовану, інтенсивну підготовку до активного професійного життя [3, с. 3-8].

Водночас, здійснюючи тренінгову форму навчання, слід дотримуватися ряду принципів: активності учасників (учасники залучаються до групових дискусій, беруть участь у рольових іграх, виконують практичні вправи); об'єктивності поведінки (поведінка учасників за допомогою зворотнього зв'язку переводиться з імпульсивного на об'єктивний рівень); оптимізації пізнавальних процесів в умовах спілкування (учасники отримують інформацію про себе від партнерів зі спілкування та застосовують її у процесі навчання); творчої позиції учасників (учасники самостійно розв'язують проблеми, шукають нестандартні способи їх вирішення); «тут і тепер» (предметом аналізу учасників є процеси, почуття, дії, які мають місце у даній групі у даний момент часу); відвертості та відкритості (в ході занять головне – бути самим собою); «Я» (увага учасників повинна бути зосереджена на самопізнанні, самоаналізі, саморозвитку та рефлексії); конфіденційності (усе, що відбувається під час занять, залишається в групі) [1, с. 161-166].

Разом із цим, у ході застосування тренінгової форми навчання доцільно користуватися як традиційними методами навчання (метод ілюстрації, демонстрації, бесіди, розповіді, інструктажу, самостійна робота, опитування, метод вправ), так і використовувати й інтерактивні (робота в групах, робота в парах, трійках, «мозковий штурм», «навчаючи-вчуся», рольова гра, «незакінчені речення», «круглий стіл», дискусію, метод проєктів, метод кейсів), де методи навчання характеризуються як способи діяльності викладача та студентів, спрямовані на засвоєння студентами системи знань, набуття умінь, навичок, їх загальний розвиток [2, с. 182-188].

Підсумовуючи вищезазначене можна стверджувати, що впровадження в процес професійної підготовки програми тренінгових занять зі становлення мистецької культури майбутніх фахівців передбачає врахування особливостей сформованості кожного структурного елементу досліджуваного явища, форм та методів навчання, педагогічні умови, принципи формування, активізацію потенційних можливостей майбутніх фахівців.

Література:

1. Варій М. Й. Загальна психологія : Навчальний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2007. 161-166 с.

2. Приходько В. Соціально-психологічний тренінг як засіб формування комунікативної компетенції : Вісник Львівського університету, випуск 19, частина 1. Львів : ЛНУ імені І.Я. Франка, 2005. 182-188 с.

3. Ягупов В. В. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої освіти : Наукові записки, Том 71. Київ : НаУКМА, 2007. 3–8 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-71>

«ПІСНІ БЕЗ СЛІВ» Ф. МЕНДЕЛЬСОНА-БАРТОЛЬДІ В ФОРТЕПІАНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ РЕПЕРТУАРІ

Цейко Н. О.

*старший викладач кафедри музичного мистецтва
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

«Пісні без слів» Ф. Мендельсона-Бартольдї є важливою складовою фортепіанного педагогічного репертуару. Тим не менше, в українському музикознавстві не приділено належної уваги зазначеному аспекту дослідження цієї феноменальної збірки. Існують поодинокі фрагментарні висвітлення зазначено теми. Так, у статті М. Шурдак, Л. Шурдак виконано гармонічний аналіз «Пісні без слів» ор.30 №3 [6], у статтях О. Лігус О. та Т. Ільяшенко окреслено проекцію впливу цієї збірки на розвиток української фортепіанної музики ХІХ – початку ХХ століть [4; 2], у статті Юаньмей Лянь проаналізовано вокальну мініатюру Ф. Мендельсона «*Wenn durch die Piazzetta*» з Шести пісень (ор. 57, № 5) в контексті інтонаційно-гармонічних, фактурних, метроритмічних закономірностей «Пісень без слів» [7], у статті Т. Сидорець згадано роль збірки серед інших романтичних мініатюр в контексті навчально-виховного процесу [5].

Цікаві спостереження над багатогранною особистістю Ф.Мендельсона – піаніста і органіста викладено в дисертації О. Коменди [3], де дослідниця відзначає нетиповість його особистості, а також – широкі взаємодії між його діяльністю як піаніста, органіста, диригента, вплив цих різних видів виконавства на його педагогічну, музично-громадську діяльність та композицію [3, сс. 187-191].

Докладну характеристику піанізму Ф. Мендельсона зустрічаємо в статті М. Забари «Фелікс Мендельсон та європейські фортепіанні школи першої половини ХІХ століття» [1], де автор відзначає класично-академічні смаки Ф.Мендельсона як засновника Лейпцизької консерваторії, які виконали функцію «збереження давніх традицій